

	СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
	Ступінь вищої освіти – Бакалавр
	Спеціальність 241 «Готельно-ресторанний бізнес»
	Освітня програма «Готельно-ресторанний бізнес»
	Рік навчання 1, семестр 1
	Форма навчання денна
	Кількість кредитів ЄКТС 4
	Мова викладання українська
Викладачі курсу	Лановіук Людмила Петрівна кандидат історичних наук, доцент кафедра міжнародних відносин і суспільних наук
Контактна інформація лектора (e-mail)	e-mail Lanoviuk@nubip.edu.ua
Сторінка курсу на платформі Moodle	https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=1407

Опис навчальної дисципліни Історія української культури

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	24 – сфера обслуговування	
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні заняття	-	
Семінарські заняття	30 год.	
Самостійна робота	60 год.	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є забезпечення розуміння явищ традиційно-культурної спадщини українського народу та їх висвітлення в світовому контексті, а також систематизація послідовності культурного розвитку, ознайомлення з художніми особливостями кожної епохи, її мистецькими пам'ятками, видатними постатями.

Основними **завданнями** курсу є: вивчення сутності, теорії та методології історії культури як науки; розвиток здібностей аналізу джерел та літератури з питань формування та еволюції української культури через призму національно-культурного відродження.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен оволодіти наступними компетенціями:

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

- фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 14. Здатність розробляти пропозиції з удосконалення організації обслуговування та технологічного процесу виробництва продукції і послуг в сільських оселях з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій.

- програмні результати навчання

ПРН 03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово. РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства. ПРН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

ПРН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості

ПРН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПРН 21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

СТАРОДАВНЯ ТА СЕРЕДНЬОВІЧНА ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Поняття і сутність культури, її структура, функції, закономірності розвитку. Еволюція уявлень про культуру.

Українська культура як цілісна система. Історіографія досліджень української культури. Критичний аналіз класичних та сучасних концепцій культури, особливості концептуальних підходів українських вчених. Проблема етногенезу українців у вітчизняній та зарубіжній історіографії.

Національна специфіка та загальнолюдська універсальність української культури. Феномен української національної культури. Передумови формування українського етносу та культурних універсалій українців. Мовні та психологічні особливості українців, українська ментальність та національний характер.

Історико-етнографічне районування України та його вплив на культуру.

Культурно-історичні епохи та періодизація розвитку української культури.

Найдавніші культури на теренах України. Концепції етногенезу слов'ян. Джерела вивчення культури стародавніх слов'ян. Основні етапи розвитку старослов'янської культури. Велике розселення слов'ян. Побут, звичаї, релігійні вірування та міфологія східнослов'янських племен. Землеробська та скотарська культура. Реміснича та побутова культура. Виникнення мистецтва, мистецькі набутки слов'ян. Народна творчість. Особливості писемності. Античні історики про слов'ян та їх культуру. Східнослов'янські архітектурні споруди та пам'ятки живопису на території України. Культурні зв'язки східних слов'ян із зовнішнім світом.

Витоки та історичні передумови формування середньовічної культури, її загальні риси та особливості розвитку. Домінування християнської теології у свідомості. Роль і місце релігії у розвитку моралі, мистецтва, науки. Соціально-політична ситуація Київської Русі, становлення і розвиток її державності. Розвиток міст. Прийняття християнства. Церква та її роль у культурному житті Київської Русі. Монастирі. Освіта. Кирило та Мефодій. Школи. Бібліотеки. Книжна справа. Найдавніші літописи. Культова та палацова архітектура. Софіївський собор, Десятинна церква. Фрески та мозаїка. Внесок Ярослава Мудрого в розвиток культури. Пам'ятки літератури ("Повчання" Володимира Мономаха, "Слово о полку Ігоревім"). Характерні риси та особливості розвитку культури Київської Русі. Основні осередки культурного життя. Ткацтво, килимарство та вишивка. Культурно-політичні взаємозв'язки князівств середньовічної Русі. Вплив Київської Русі на розвиток культури сусідніх країн. Русь-Україна в перспективі „Захід-Схід”.

Соціально-політичне і культурно-релігійне становище українських земель у складі Литви, Польщі, Угорщини, Молдавії, Кримського ханства, Османської імперії та Московського царства. Українська культура як невід'ємна складова частина загально історичного процесу. Вплив і поширення гуманістичних ідей Західноєвропейського Відродження в Україні. Поширення діяльності українських гуманістів на європейські країни. Ствердження ренесансно-реформаційного характеру та традицій української культури в процесі формування національної самосвідомості українського народу. Контрреформація в Україні.

Поширення освіти серед населення. Перші слов'янські книгодрукарі (Ш. Фіоль, Б. Вукович, Ф. Скорина). Іван Федоров – український першодрукар

(“Апостол”, Острозька Біблія та ін.). Церковно-літературні твори. Пересопницьке Євангеліє. Короткий Київський літопис. Розвиток науки, видання букварів, граматик. Діяльність братств та братських шкіл, їх загальнокультурне значення. Виникнення, генеза, світоглядне спрямування полемічної літератури: науково-теологічні трактати, історико-політичні памфлети, відкриті листи, послання-диспути. Гуманістичні ідеї в літературному житті. Розвиток науки: природничі науки, технічні знання, класична і слов’янська філологія, історичні знання. Юриспруденція, філософія і теологія. Містичний неоплатонізм. Школи вокальної музики, церковного співу. Кобзарі та бандуристи. Розвиток театру і драматургії. Пошуки шкільного театру. Народно-ярмарковий театр: містерії, фарси, інтермедії. Вертеп.

Історичні витоки українського лицарства. Стародавні елементи традиційної культури українського козацтва. Культура українського козацтва як прояв мілітарної традиції індоєвропейців: тюркські та західноєвропейські впливи. Вплив козацтва на формування загальноукраїнських демократичних культурних ознак. Українська козацька культура як державотворче явище. Козацькі традиції правотворення. Риси духовності, віра, мораль, освіта та виховання козацтва. Особливості пісенно-поетичної творчості козацької доби. Кобзарі як співці козацько-лицарської слави, їх вплив на формування національної свідомості українського народу. Народні думи, історичні пісні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

УКРАЇНЬСКА КУЛЬТУРА НОВОГО ТА НОВІТНЬОГО ЧАСУ

Реформування церкви та освіти, поширення гуманістичних ідей Ренесансу. Діяльність митрополита Петра Могили.

Барокова культура: історичні умови, характерні риси, етапи розвитку, шляхи формування в Європі. Українське бароко, його національна специфіка. Ораторсько-проповідницька проза, мемуарно-історичні твори, козацькі літописи Самовидця, Г. Граб’янки, С. Величка. Віршована поезія. Розповсюдження народних дум, історичних пісень, творів і переказів. Епос і прозова новела, драма, козацькі літописи. Утвердження загального барочного науково-літературного стилю в Україні. Спроби систематичної обробки української історії. Еволюція образотворчого мистецтва. Бароко в живописі (М. Петрахович, І. Руткович), розвиток парсунного портрету і гравюри. Особливості та пам’ятки барокової архітектури. Відновлення архітектурних пам’яток з бароковими доповненнями. Культурологічна і просвітницька діяльність Івана Мазепи.

Заміна бароко новими художніми стилями: зародження художніх принципів стилів рококо і класицизму в українській художній свідомості. Специфіка українського рококо та класицизму на тлі європейських культур, їх провідні естетичні складники та засоби відображення світу й людини в різних жанрових модифікаціях і художніх формах.

Поява творів світського характеру в літературі та театральному репертуарі. Палацова архітектура. Розвиток освіти. Києво-Могилянська академія як вищий навчальний заклад, центр науки і культури. Створення колегій. Григорій Сковорода – просвітитель, філософ і поет. Архітектура й образотворче мистецтво (І. Григорович-Барський, Б. Меретин та ін.). Садово-паркове та ужитково-декоративне мистецтво. Вплив української культури на розвиток культурних

процесів у Росії (С. Полоцький, С. Яворський, Ф. Прокопович).

Національно-культурне відродження в Україні: генеза та періодизація. Дворянський (1780-1840 рр.) та народницький (1840-1880 рр.) періоди Відродження. Зростання інтересу до національної історії. Історична свідомість української еліти. Виділення етнографії, фольклористики та мовознавства із загального масиву історичних знань. Ідея „народності” як чинник українського національного Відродження. Просвітительські ідеї в культурі України. “Історія русів”. Поширення освіти, відкриття шкіл, народних училищ. Розвиток науки та філософської думки. Зв’язок народного та професійного мистецтва. Формування української класичної літератури. Творчість І. Котляревського, Т. Шевченка. Роль Харківського та Київського університетів. Кирило-Мефодіївське товариство. Діяльність М. Костомарова та П. Куліша. Внесок М. Лисенка в розвиток української музики. Декоративно-прикладне та ужиткове мистецтво. Харківська школа портрету. Академія мистецтв у Харкові.

Вплив складних політичних умов у другій половині XIX ст. на розвитку української культури: заборона українського книгодрукування, переслідування української інтелігенції тощо. Характерні риси розвитку української літератури у другій половині XIX ст. Становлення та піднесення реалізму в українській літературі, її селянсько-етнографічна орієнтованість. Гостросоціальна проза М. Вовчка, І. Нечуя-Левицького, П. Мирного, І. Карпенка-Карого. Оновлення української літератури в контексті загальноєвропейського художнього поступу. Л. Українка, М. Коцюбинський, В. Винниченко.

Образотворче мистецтво. Поширення принципу реалізму та народності. Пересувні художні виставки. Побутовий жанр, пейзаж, портретний живопис. Масштабність архітектурних забудов, застосування нових технологій і матеріалів, еклектика. Створення першої національної опери. Українська музична фольклористика. Українська вокальна музика. Видатні митці епохи. Започаткування професійного театру. Побутові провінційні театри України. Театральне життя в західноукраїнських землях.

Соціально-економічні та суспільно-політичні умови формування української культури кінця XIX – початку XX ст. Розвиток національної самосвідомості як фактор розвитку української культури. Модерністичний період українського відродження (1890-1914 рр.). Теорія українства М. Шаповалова. Українське культуротворення. Створення україномовних підручників. „Українська граматики” Є. Тимченка. „Українська абетка” Г. Нарбута. Відкриття українських кафедр в університетах. Створення мережі „Просвіт”. „Українських клубів”, їх культурно-просвітницька робота серед населення.

Розвиток української етнографії та історії. Наукове товариство ім. Т.Г. Шевченка. „Історія запорозьких козаків” Д. Яворницького. „Історія українського народу” О. Єфименко. „Історія України-Руси” М. Грушевського. „Етнографічний збірник”. Матеріали українсько-руської етнології. „Галицько-руські народні пісні з мелодіями” (1902 р.), „Мелодії українських народних дум” (1910 р., 1913 р.).

Обробки народних пісень. Відтворення особливостей народного світогляду, канонів народного мелосу та фольклорної символіки в літературі. „Тіні забутих предків” М. Коцюбинського.

Національна самобутність у художній творчості. Загальна характеристика українського образотворчого мистецтва та архітектури, стилі міського та

промислового будівництва. Український модерн. Творчість братів Кричевських. Стильові та жанрові особливості українського живопису. Творчість митців народницького реалізму М. Пимоненка, С. Світлославського, М. Івасюка, С. Васильківського, М. Самокиша, І. Їжакевича, І. Труша. Творчість митців, орієнтованих на новітні європейські напрями (О. Мурашко, М. Бурачек та ін.). Г. Нарбут та його учні. Творчість українських митців – зачинателів нових течій у світовому мистецтві (О. Архипенко, К. Малевич, О. Богомазов, В. Пальмов, М. Бойчук).

Особливості розвитку літератури (І. Франко, П. Грабовський, М. Коцюбинський). Український неоромантизм (М. Вороний, Леся Українка); своєрідність українського експресіонізму (В. Стефаник). Український авангард 1900–1910 рр. Групи “Молода Муза” (Б. Лепкий, П. Карманський та ін.), “Українська хата” (М. Вороний, Г. Чупринка та ін.). Футуризм у малярстві та поезії (В. Єрмолов, М. Семенко та ін.).

Національне відродження театру. Театр на західноукраїнських землях. Українська культура як культура світового рівня. С. Крушельницька, О. Кошиць, Українська республіканська капела.

Культурні перетворення радянської влади (1919-1920 рр.). Культура і духовне життя в роки НЕПу. Національно-культурне піднесення 20-х рр. ХХ ст. в Україні як передумова розбудови освіти і науки. Створення Української Академії наук, наукові досягнення В. Вернадського, Д. Багалія, М. Кащенко, О. Фоміна та ін. М. Грушевський, його громадська і наукова діяльність.

Література й театр на тлі нових національних та соціальних реалій. Основні літературні течії та їх представники. Український символізм (П. Тичина, Є. Плужник). „Біла студія”. Революційні романтики (Д. Загул, В. Кобилянський). Футуристи (О. Слісаренко, М. Семенко, В. Коряк, В. Поліщук). Парафутуристи. Неокласики (М. Зеров, М. Драй-Хмара, М. Рильський, П. Пилипович, Р. Бургардт). Західноукраїнські митці слова (Б.-І. Антонич, О. Ольжич, С. Гординський, Н. Холодна, О. Туринський). Реалістично-образне осмислення нової дійсності (А. Головка, П. Панч, І. Ле, Ю. Яновський). „Експериментальна” проза М. Йогансена, Г. Шкурупія, Д. Бузька. „Масовім” і М. Хвильовий.

Український мистецький авангард та його доля. Кубофутуризм (О. Богомазов, О. Екстерн, К. Малевич, Г. Собачко-Шостак, М. Лисицький, Д. Бурлюк, В. Меллер, А. Петрицький). Кубізм, конструктивізм, супрематизм (О. Хвостенко-Хвостов, В. Єрмилов). Сценографія. Портретна галерея А. Петрицького. Школа „бойчукістів”. Скульптор кубофутурист О. Архипенко. Втрата національно-культурної незалежності у 30-ті рр. ХХ ст. „Розстріляне Відродження”.

Наука та освіта, преса і радіо, театр і кіно, образотворче мистецтво під час війни. Створення нових вищих навчальних закладів і розширення мережі науково-дослідних установ у повоєнні часи. Розвиток науки і техніки.

Поява нових творів літератури і драматургії (А. Малишко, О. Гончар, М. Бажан, Остап Вишня та ін.). Творчість композиторів Г. Майбороди, С. Людкевича та ін. Особливості архітектури та образотворчого мистецтва повоєнних часів. “Шістдесятники” у боротьбі за національно-культурне відродження України. Посилення ідеологічного тиску та репресій, “чистка” редакцій газет, журналів, видавництв.

Розвиток кіно і театрального мистецтва (С. Параджанов, К. Муратова,

Л. Биков, Н. Ужвій, Д. Гнатюк, Є. Мірошниченко та ін.). Розквіт музично-естрадного мистецтва (В. Івасюк, Н. Яремчук, С. Ротару, В. Зінкевич та ін.).

Втрата національної своєрідності в архітектурі містобудування (масові житлові забудови). Традиції українського народного живопису у творах Т. Яблонської та В. Зарецького. Розвиток ужитково-декоративного мистецтва (вироби народних майстрів).

Культурні процеси в Україні після 1991 р. Основи законодавства про культуру, мови, освіту. Культурно-мистецькі товариства. Розширення сфер діяльності творчих спілок, мистецьких груп. Зміцнення зв'язків і співробітництва України з іншими державами.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Стародавня та середньовічна історія української культури												
Тема 1. Вступ. Теоретичні аспекти культури	6	3				3						
Тема 2. Культура і суспільство	6		3			3						
Тема 3. Стародавня культура східних слов'ян дохристиянської доби	6	3				3						
Тема 4. Давнє населення України та його вплив на формування української культури	6		3			3						
Тема 5. Культурний розвиток Русі-України в княжу добу	7	3				4						
Тема 6. Особливості світорозуміння людини часів Київської Русі	7		3			4						
Тема 7. Культура України в XIV – I пол. XVII ст.	7	3				4						
Тема 8. Художньо-історичний мистецький світ XIV – I пол. XVII ст.	7		3			4						
Тема 9. Козацтво як явище історії та культури	6	3				3						

Тема 10. Запорозька Січ як культурно-історичний феномен	6		3			3						
Разом за змістовим модулем 1	60	15	15			30						
Змістовий модуль 2. Історія української культури в нову та новітню добу												
Тема 11 Українське бароко як нове світовідчуття і нове мистецтво	8	4				4						
Тема 12. Культура	7		4			3						
України в другій половині XVII-XVIII ст.												
Тема 13. Духовні пошуки XIX ст. Українська культура в загальноєвропейській перспективі	7	3				4						
Тема 14. Розвиток науки та освіти в Україні в XIX-XX ст.	6		3			3						
Тема 15. Українська культура в перспективі світових процесів, зрушень, нових явищ і тенденцій на рубежі XIX-XX ст.	8	4				4						
Тема 16. Розвиток національної культурної традиції та формування нової естетичної свідомості у художній творчості на рубежі XIX-XX ст.	8		4			4						
Тема 17. Українська культура у XX – на поч. XXI ст.	8	4				4						
Тема 18. Українська XX – поч. XXI ст.	8		4			4						
Разом за змістовим модулем 2	60	15	15			30						
Усього годин	120	30	30			60						

Методи навчання

У навчальному процесі використовувалися різноманітні форми та методи роботи: читання лекцій, проведення семінарських занять, письмовий контроль у формі тестування та розгорнутих відповідей, організація самостійної роботи студентів під керівництвом викладача, керівництво та контроль за виконанням творчих індивідуальних завдань, заохочення студентів до дискусій із проблемних питань, що виносяться на розгляд в плані семінарських занять.

Форми контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного (проміжного), підсумкового (семестрового) контролю.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться викладачами у ході аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є підсумковий контроль за змістовими модулями.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- Виступ з основного питання.
- Усна наукова доповідь.
- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ.
- Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- Аналіз джерельної і монографічної літератури.
- Письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо).
- Реферат, есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному модульному контролі.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

Модульний контроль (МК) проводиться відповідно до графіка навчального процесу. Оцінка модульного контролю виставляється з урахуванням результатів проведеного контрольного заходу даного МК. Контрольні заходи модульного контролю проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи модульного контролю проводяться у комбінованій формі: у вигляді тестування та письмових контрольних робіт. В окремих випадках можна застосовувати й інші форми модульного контролю: письмові завдання, усні колоквіуми та ін. Вид контрольного заходу та методика урахування складових модульного контролю при визначенні оцінки за МК розробляється викладачам і затверджується кафедрою.

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити індивідуальні завдання, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

У разі відсутності студента на контрольному заході модульного йому

надається право на повторне складання в індивідуальному порядку.

Підсумковий (семестровий) контроль. Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату поточної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю.

З дисципліни передбачена така форма звітності, як іспит, що проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни згідно з «Положенням про екзамени та заліки в Національному університеті біоресурсів і природокористування України».

У НУБіП України використовується рейтингова форма контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять (модуля) з певної дисципліни. Її результати враховуються під час виставлення підсумкової оцінки. Рейтингове оцінювання знань студентів не скасовує традиційну систему оцінювання, а існує поряд із нею. Воно робить систему оцінювання більш гнучкою, об'єктивною і сприяє систематичній та активній самостійній роботі студентів протягом усього періоду навчання, забезпечує здорову конкуренцію між студентами у навчанні, сприяє виявленню і розвитку творчих здібностей студентів.

Форма проведення семестрового контролю є комбінованою (частково усна - при проведенні співбесіди, частково письмова - при відповідях на теоретичні питання та тестуванні тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, показав під час іспиту різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну та знайомий з додатковою літературою, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, виявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав стійкий характер знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення і поповнення у ході подальшого навчання.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для їх подолання під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 25.09.2019 р. протокол № 2 з табл. 1.

Таблиця 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **Рдис** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **Рнр** (до 70 балів): **Рдис = Рнр + Рат**

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Розподіл балів за окремими елементами змістових модулів та методи поточного контролю успішності навчальної роботи студентів (форма підсумкового контролю – екзамен)

№ зміс- товог о моду ля	Елементи змістового модуля	Кількість балів		Поточний контроль навчальної роботи студентів	
		міні- мальн а	макси - мальн а	методи контролю	тижден ь семестр у
Змістовий модуль 1. Стародавня та середньовічна історія української культури					
1.1	Лекційний курс (5 тем лекцій)	5	10	поточне обговорення питань теми	
1.2	Тема 1. Культура і суспільство	7	10	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	1/2
1.3	Тема 2. Давнє населення України та його вплив на	7	10	виступи з доповідями, доповнення,	3/4

	формування української культури			обговорення,	
1.4	Тема 3. Особливості світорозуміння людини часів Київської Русі	7	10	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	4/5
1.5	Тема 4. Художньо-історичний мистецький світ XIV – I пол. XVII ст.	7	10	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	6/7
1.6	Тема 5. Запорозька Січ як культурно-історичний феномен	7	10	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	7/8
		20	40	МКР	
	Всього	60	100		
Змістовий модуль 2. Історія української культури в нову та новітню добу					
2	Лекційний курс (4теми лекції)	4	8	поточне обговорення питань теми	
2.1	Тема 6. Культура України в другій половині XVII-XVIII ст.	10	14	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	9/10
2.2	Тема 7. Розвиток науки та освіти в Україні в XIX-XX ст.	8	12	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	10/11
2.3	Тема 8. Розвиток національної культурної традиції та формування нової естетичної свідомості у художній творчості на рубежі XIX-XX ст.	10	14	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	12/13
2.4	Тема 9. Українська культура XX – поч. XXI ст.	8	12	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	14/15
		20	40	МКР	
	Всього	60	100		
	Разом за модулем	42	70		
	Екзамен	18	30		
	Загальна кількість балів	60	100		

8. Рекомендована література

Основна

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. посібник. – Львів: Світ, 2004. – 344 с.
2. Александрович В. Мистецтво Галицько-Волинської держави. – Львів, 1999.
3. Антонович Д. Триста років українського театру (1617-1917). – Львів., 1997.
4. Анучина Л.В., Гребенюк Н.Є., Лисенко О.А. Українська та зарубіжна культура. – Х.: Одиссей, 2006. – 375 с.
5. Баран В.Д., Козак Д.Н., Терпиловський Р.В. Походження слов'ян. – К.: Наук.

думка, 1991. – 144 с.

6. Баран В.Д., Баран Я.В. Походження українського народу. – К., 2002. – 403 с.

7. Баран В.Д., Баран Я.В. Історичні витоки українського народу. – К.: Генеза, 2005. – 208 с.

8. Білик Б.І. Етнополітична історія України (860-1900 рр.). – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 245 с.

9. Білецький П. У контексті світового авангарду // Всесвіт. — 1990. — № 7.

10. Білоцерківський В.Я., Шейко В.М. Історія української культури. Навч. посіб. – К.: Знання, 2009. – 413 с.

11. Бокань В., Польовий Л. Історія культури України. – Київ: МАУП, 2002. – 256 с.

12. Відейко М. Трипільська цивілізація. – К.: Академперіодика, 2003. – 184 с.

13. Висоцький О.Ю. Історія української культури: Навч. посіб. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2009. – 130 с.

14. Виткалов В.Г., Митровка М.М. Українська культура. – Рівне: Волинські береги, 2001. – 168 с.

15. Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Рижко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. – К.: Літера, 2000. – 464 с.

16. Історія культури України: Навч. посіб. / В.А. Бокань та ін. – 2-ге вид., доп. – К.: МАУП. – 2001. – 256 с.

17. Історія культури: короткий довідник / Є.П. Поліщук. – К.: Український Цент духовної культури, 2000. – 196 с.

18. Історія світової культури / Левчук Л.Т. та ін. – К.: Либідь, 1999. – 367 с.

19. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. світи / В.А. Греченко та ін. – К.: Літера ЛТД, 2005. – 464 с.

20. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. – 4-те видання. – К.: Либідь, 2002. – 656 с.

21. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд. Б.І. Білик та ін. – К.: Вища шк., 2000. – 607 с.

22. Історія української культури: у 5 томах. – К.: Наукова думка, 2001–Т.1.–1134 с., Т.2– 847 с., Т.3, 2003–1245 с.

23. Історія української художньої культури. – Харків, 1999.

24. Корінний М.М. Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. – К.: Україна, 2000. – 184 с.

25. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. – Ч. 3. – Львів: Світ, 2005. – 268 с.

26. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І.І. Тюрменко, С.Б. Буравченкова, П.А. Рудик та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 368с.

27. Культурологія: українська та зарубіжна культура : Навчальний посібник / За ред. М.М. Заковича . – К.: Знання, 2007. – 567 с.

28. Лекції з історії світової та вітчизняної культури : Навч.посібник. – Вид. 2-ге, перероб. і доп./ За ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. – Львів: Світ, 2005.

– 568 с.

29. Лобас В.Х., Легенький Ю.Г. Українська і зарубіжна культура. – К., 1997. – 270 с.

30. Малюнок Є. Нариси з історії нашої культури. – К.: Либідь, 1992. – 264 с.
31. Митці України. Енциклопедичний довідник. – К.: ІСБН, 1992. – 847 с.
32. Нариси української популярної культури / За ред. О. Гриценка. – К.: УЦКД, 1998. – 760 с.
33. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.М. Семашко та ін.; За ред. М.М. Заковича. – К.: Знання, 2007. – 622 с.
34. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / О.Л. Шевнюк. – К.: Знання-Прес, 2002. – 277 с.
35. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб./ Дещинський Л.Є., Денисов Я.Я., Скалецький М.П. та ін. – Львів: Бескид Біт, 2005. – 304 с.

Допоміжна

36. Афанасьєв В.А. Українське радянське мистецтво 1960–1980 років. — К., 1984.
37. Білецький П. Український портретний живопис XVII–XVIII століття. — К., 1969.
38. Грушевський М. Історія України-Руси. В 11 т., 12 кн. – К.: Наук. думка, 1991.
39. Говдя П. Українське мистецтво другої половини XIX — початку XX ст. — К., 1964.
40. Горський В.С. Нариси з історії філософської культури Київської Русі. – К., 1993.
41. Дворнік Ф. Слов'яни в європейській історії та цивілізації. – К., 2000.
42. Дзюба І. Інтернаціоналізм чи русифікація? // Вітчизна. — 1990. — № 5–8.
43. Дзюба О.М., Павленко Г.І. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (X – середина XVII ст.) : посібник-довідник. – К., 1998.
44. Дяченко Ю.П. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія. – К., 1992. – 521 с.
45. Єфремов С.О. Історія українського письменства. – К., 1995.
46. Жолтовський П. Монументальний живопис на Україні XVII–XVIII ст. — К., 1988.
47. Жолтовський П. Художнє життя на Україні в XVI–XVIII ст. — К., 1988.
48. Жулинський М. Із забуття — в безсмертя. — К., 1990.
49. Завадська В., Музиченко Я., Таланчук О., Шалак О. 100 найвідоміших образів української міфології. – К., 2002. – 448 с.
50. Заєць І.І. Витоки духовної культури українського народу. – Вінниця: Континент-Прим, 2006.
51. Запаско Я. Мистецтво книги в Україні в XVI–XVII ст. – К., 1983.
52. Зарубіжні українці. Етнографічний довідник. – К.: Україна. – 1991. – 256 с.
53. Заставний Ф. Українська зарубіжна діаспора // Дзвін. — 1991. — № 8.
54. Західноєвропейський театр у динаміці культуротворчого процесу межі XIX–XX століть: Монографія. – К.: 2008. – 295 с.
55. Злотоверхий І.Д. Становлення української радянської культури (1917–1920 рр.). — К., 1961.
56. Іванова Л.Г., Іванченко Р.П. Громадівський рух 60-х рр. XIX ст. в Україні: проблеми, ідеологія. – К.: МІЛП, 1999. – 128 с.
57. Іларіон, Митрополит (Огієнко). Українська церква: В 2 т. — К., 1993.
58. Ісаєвич Я.Д. Першодрукар Іван Федоров і виникнення друкарства на Україні. — Львів, 1983.

59. Ісаєвич Я. Україна давня і нова: народ, релігія, культура. – Львів: Свобода, 1996. – 336 с.
60. Ісаєвич Я.Д., Братства та їх роль у розвитку української культури XVI – XVIII ст. – К.: Наук. думка, 1996. – 251 с.
61. Нічик В.М., Литвинов В.Д., Стратій Я.М. Гуманістичні і реформаційні ідеї на Україні (XVI – поч. XVII ст.). – К.: Наук. думка, 1990. – 382 с.
62. Овсійчук В.А. Майстри українського бароко. Жовківський художній осередок. – К.: Наукова думка, 1991. – 338с.
63. Розвиток народної освіти і педагогічної думки на Україні (X – поч. XX ст.): Нариси. – К.: Рад. шк., 1991. – 334 с.
64. Рудницька О.П. Українське мистецтво у полікультурному просторі. – К., 2000.
65. Сапіга В.К. Українські народні свята та звичаї. – К.: Знання України, 1993. – 112 с.
66. Українське бароко та європейський контекст: Архітектура, образотворче мистецтво, театр і музика. – К.: Наукова думка, 1991. – 256 с.

13. Інформаційні ресурси

1. www.litopys.org.ua
2. www.history.org.ua
3. www.nbuv.gov.ua
4. www.nplu.org.ua
5. www.iananu.kiev.ua